

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden este (vasárnap kivételével).
 Száma mindenütt 1 krajczár.
 Előfizetési ára:
 Helyben házhoz hordva vagy vidéken postai befizetéssel: egy hónapra 60 kr.

Esti Hírlap

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda
 V. ker., Honvéd-utca 4. szám.
 Szerkesztéségi órák:
 délelőtt 10 órától délután 3 óráig.
 Kiadóhivatal nyitva egész nap.
 Szerkesztéségi telefon: 686.
 Kiadóhivatali telefon: 883

Budapest, ápr. 1.

Zimándinak harmadik czinkostársa is van Tomor volt egyetemi tanár személyében.

Szapáry Géza m. kir. főudvarmester haladóklik.

A delegátusokat május 9-kére összehívták.

A véres téglák.

Egy épülő nagy háznál, a munkások sürgős-forgása közben ismét összeomlott a gerenda és deszka állás. Meghalt egy ember, megsébesült kilencz. Megszokott dolog ez Budapesten, ahol nincs utca, melyben ne építenék. Egész városrészek épülnek. A könnyelműség, a slendriánság pomposan iskolázta magát a nagy és fontos gyakorlatban. A legcsekélyebb biztosíték és elővigyázat a munkások életének biztonságára ma már matekailag kiszámított. Egy métermázsával több súly, vagy egy köpczösebb munkás megjelenése az állásokon meghozza a szerencsétlenségeket. A felügyelet is hozzá szokott már ehhez. Statisztikai táblázat hirdeti, hogy száz munkás közül ennyi és ennyi százaléknak építkezéseknél el kell pusztulni, vagy épségében, munkaképességében nyomorékká lenni. A budai királyi palota építésének bokréta-ünnepén jubileumot ülték, hogy ott szerencsétlenség nem történt. Oly rendkívüliség ez!

Viharzó tengerre menni, bányák gyilkos levegőjébe leszállni nem oly veszélyes, mint a fővárosban építkezéseknél keresni kenyeret, akár napszámban, akár mint kőműves. Ha bontnak régi épületet, leomló fal gyilkol. Kapualjnak bolthajtása halálos sirbolt. A fundamentumot ha ássák, sirveremmé válik. Az építő állások deszkái közt okvetlenül van koporsónak való. Borzongva megyünk el egy épülő ház előtt, mert a járókelő sincs biztonságban. Tegnap is a dolga után siető szegény embert ütöttek agyon a leszakadt állások. A nóta pedig ugyanegy. A pallér gondtalan és hanyag. De ha annyi száz ember élete és épsége függ a pallérok gondtalanságától és hanyagságától, mért türik, hogy gondtalanok és

hanyagok legyenek? Kiváltságok nekik, hogy vészes sirályok maradjanak örökké s mint a halál irták az emberi életet. Vagy ők oly regulázhatatlan elemi csapások, mint a menykő? Nevetséges a pallérokkal előállni, vagy a kapzsi építészszel, ki az életbiztonság semmibe vételén takarékoskodik.

Az építkezési terveket hosszan vizsgálják, de az építés végrehajtásakor minden a Csáky szalmája. Ekkor kijátszák a közmunkatanácsot a városi építkező bizottságot, a mérnöki hivatalt, a rendőri szabályokat. Legfeljebb egy részeges palléron verik el a port. Az építész és a többi szárazon marad. A rendőrségnek nincs szakközege, mely az építkezésekre fölfigyásson. Különb is az egész a kerületi előjárósághoz tartozik, ahol van egy mérnök, csak hogy az elégtelen a kövezések és szakmunkák ellenőrzésére is. Az építésznek és palléroknek szabad a vásár. A legtöbb szerencsétlenség előidézője pedig, hogy az építéshez való állásokat éjjel vájják össze fátylánál, pislogó világitásnál, álmosan és bepálinkázva. Nappal a közlekedés miatt nem lehet. A halálos szerencsétlenségek lélekvesztője így készül.

Ritka hely a világon, ahol annyit építenek, mint Budapesten. A folyton ismétlődő katasztrófák pedig égbekiáltók. Semmi tanulságot ebből nem merítettek. De ha nem merítették a gyorsan gazdagodó építések és pallérok és makacsul szolgálják tovább is a szivetépő katasztrófákat, a hatóság mért béna és érzéketlen. Így fog ez folyni ezentúl is. Minden házhoz vérnek és szegények könnyeinek kell tapadni! Ki látta hogy ez meg volna írva?

Ha minden balesetért, életért kárpótlásra kényszerítik a könnyelműséget és lelkiismeretlenséget, ha kötelezik őket a munkások baleset ellen való biztosítására, ezek a szerencsétlenségek járványává többé nem fajulnak. Hogy talán így megdrágul az építkezés és korlátozni fogja a város fejlődését, ez korántsem oly drágulás, mintha a téglák és a napszám drágul. A zsiros haszonról, melyben építészünk usznak, ők úgy sem nélkülözhetők. Szigort ellenők, kik az emberi élettel oly könnyen

játszanak! Valami szigort okvetlenül, mert ezek a szerencsétlenségek felháborítók!

Budapest, április 2.

+ A néppárt és a Kossuth-gyász.
 Zimándy és Zelenyák, a Kossuth Lajos emlékeztetének gyalázásával szomorú hirhedségre szert tett plébánosok tudvalevőleg a néppárt konfensa közé tartoznak. Zelenyák volt az első néppárti képviselő. Zimándy pedig jelölt volt. A

Magyar Hírlap a Kossuth-gyalázókat kérdőre vonta a nevezetesen pedig annak vezérért, Zichy Nándor grófot, aki párhiveinek politika-akcióinál mindig szeret a háttérben maradni. Egy-két nagy gondolkodás után ma végre megszólalt a néppárt közlönye az Alkotmány. A néppárti felhivatalosnak egyetlen itelő szava sincs a galád munka ellen, de annál inkább törekszik arra, hogy a néppárttól a felelősséget elhárítsa. E czéliből egy hamisítatlan jezsuita nyilatkozatot közöl, melynek veleje az, hogy ez idő szerint sem Zelenyák, sem Zimándy nem országgyűlési képviselők és ennél fogva nem is lehetnek oly értelemben pártkötöttek, hogy az ő publicisztikai, vagy egyéb működésükért akármely párt is felelősségre vonhatná őket. Hová jutnánk, ha egy országgyűlési pártnak kellene felelnie azoknak működéséért, akik ugyanezen elveket vallják politikai meggyőződésük gyanánt? Így sóhajt fel az Alkotmány Zichy Nándor gróf helyett, aki szintén nem képviselő és mégis vezére a néppártnak és akit éppen ezért a Magyar Hírlap megkérdézt az iránt, vajjon 1) keresztényellenes cselekedetnek tartja-e megtámadni azokat, akik magyar ember létükre egy Kossuth Lajos becsületét sárral és piszokkal dobálják 2) hazafias dolognak tartja-e megünni az ilyen ekzisztenciákat pártja kötelekében, legyenek azok akár képviselők, akár pedig csak igen közönséges falusi plébánosok és 3) hajlandó-e a néppárt vezére a maga és pártján nevében intézkedni, hogy ez az ocsmány támadás kellő megtorlásban részesüljön?

+ Erdők állami kezelésben. Darányi Ignác földmivelési miniszter a képviselőház mai ülésén 65 §-ból szóló törvényjavaslatot nyújtott be a községi és némely más erdők és kopár területek állami kezeléséről, továbbá a közbirtokosságok és a volt urbéreszek osztatlan tulajdonában lévő, közösen használt erdők és kopár területek gazdasági ügyvitelének szabályozásáról. A törvényjavaslatnak főczélja az 1879. XXXI. cikknek a kiegészítése mellett azonban más fontos czélok megvalósítását is lehetővé teszi. Módot nyújt a kormány arra, hogy a kopárok kelet-

kezését megakadályozza, a meglévő kopár és vízmosásos területek beerdősítését pedig hathatósan felkarolja s továbbá, hogy a közigazgatás körében előforduló erdészeti teendők ellátására a törvényhatóságoknak megbízható állami szakközegeket bocsáthasson rendelkezésére. A törvényjavaslat ezenkívül azon rendezetlen és káros állapotok megszüntetését is czélozza, amelyek a közbirtokosságok és a volt urbéreszek osztatlan tulajdonában lévő, közösen használt erdők és kopár területek gazdasági ügyeinek intézése körül jelenleg fenállanak.

+ Póthitel. Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter, a képviselőház mai ülésén törvényjavaslatot nyújtott be, melyben a honvédfőparancsnokság palotájának berendezésére s a budapesti honvéd kórház és a vácsi huszárlaktanya kiépítésére szükséges rendkívüli, illetőleg póthitel engedélyezését kéri a képviselőháztól.

A delegációk egybehívása.

(Az Esti Hírlap tudósítójától.)

A király — a hivatalos lap mai számában közölt legfelsőbb kézirat szerint — a delegációkat május hó 9-ére Budapestre egybehívta. A magyar közjog szempontjából az idei delegáció működése minden valószínűség szerint nevezetes lesz. A 67 óta fennálló gyakorlat értelmében ugyanis a delegációk végső határozataiba beállítandó a közös költségek fedezéséhez a monarchia két fele által a kvóta arányában fizetendő fix összeg is és ez a határozat terjesztetik fel a koronához legfelsőbb jóváhagyás végett. Önként következik ez az eljárás a 67-XII. törvényzikk azon ismert rendelkezéseiből, melyek feltétlenül megkövetelik, hogy a delegációk csak a kvóta megállapítása után tanácskozzanak.

Ezért halasztották a múlt esztendőben a delegációk egybehívását ugyaszólván a 12-ik óráig és bár igaz, hogy a kvóta a tanácskozás idején 1898-ra megállapítva még nem volt, de biztos garanciák állottak rendelkezésre az iránt, hogy a király döntése a status quot fogja fentartani és így érthető, hogy a végső delegainális határozatba, csak es úgy mint az előző években beállították a 70:30 százalékos előnynek megfelelő elosztást.

Emberi számítás szerint a kvóta a két ország között május 9-ig nem lesz megállapítva és így a delegáció vagy szembe kerül a harmincz éves gyakorlattal és a mi ennél még súlyosabb, a 67-es törvényvel, vagy pedig kénytelen lesz a végső határozat szövegezését egy oly későbbi időpontra elhalasztani, amikorkorra a kvóta már meg lesz állapítva.

A delegációk egybehívásáról kü-

A MAGYAR HIRLAP melyet FENYŐ Sándor szerkeszt, legelterjedtebb és legérdekesebb napilap. Teljesen független minden párttól. Iránya szabadelvű, magyar és demokrata. A MAGYAR HIRLAP-nak főmunkatársai: JÓKAI Mór, BRÓDY Sándor, IGNOTUS, KAZAR Emil, MARKUS Mihsa, BARSONY István, HELTAI Jenő stb. A Magyar Hírlap kedvezményei: Az ILLUSZTRÁLT GYÖNYÖRÜ 48-as ALMANACH, amit az új előfizetők ingyen kapnak meg. Jókai most folyó új regényét szintén ingyen küldjük az új előfizetőknek. Az ESTI HIRLAPOT vidéken 45 kr-ért, a fővárosban 30 kr-ért rendelhetik meg az előfizetők. A KIS VILÁG című kitűnő képes gyermeklap ára negyedévre az előfizetőknek csak 50 kr. Az ÉVSZAK című képek dívatlap ára negyedévre csak 80 kr. A MAGYAR SZALONT a MAGYAR HIRLAP-pal együtt harmadáron rendelhetni meg. A MAGYAR HIRLAP előfizetési ára: negyedévre 3 frt 50 kr., egy óra 1 frt 20 kr. Mutatószám 3 napig ingyen. — A MAGYAR HIRLAP kiadóhivatala: Budapest, V., Honvéd-utca

lönben a következő királyi kéziratok intézkednek:

I.

Kedves gróf Goluchowski! A közügyek tárgyalása céljából a birodalmi tanács által, ez 1867. évi december hó 21-én kelt törvény értelmében az 1898-ik évre megválasztott bizottságot, és a magyar országgyűlés által az 1867. XII. törvénycikk alapján az 1898. évre kiküldendő közügyi bizottságot, másolatban mellékelte kézirataimmal folyó évi május hó 9-ikére Budapestre egybehívom, minél fogva megbízom Önt, hogy az illető előterjesztések megtétele iránt intézkedjék.

Kelt Bécsben, 1898. évi márczius 10 30-án.

FERENCZ JÓZSEF, s. k.

Goluchowski, s. k.

II.

Kedves Bánffy báró! A közügyek tárgyalására a magyar országgyűlés részéről az 1867. XII. törvénycikk értelmében az 1898. évre kiküldendő bizottságot, valamint a birodalmi tanács által az 1867. évi december hó 21-én kelt törvény alapján az 1898. évre megválasztott bizottságot, a részükre törvényileg fentartott teendők elintézése végett, folyó évi május hó 9-ikére Budapestre ezennel egybehívom.

Midőn ehhez képest egyuttal közös minisztériumaimat alkotmányserű előterjesztéseik megtételére utasítom, megbízom Önt, hogy a magyar országgyűlés bizottságának kiküldése s e bizottság tagjainak egybehívása iránt intézkedjék.

Kelt Bécsben, 1898. évi márczius 10 30-án.

FERENCZ JÓZSEF s. k.

B. Bánffy s. k.

Hasonló tartalmu kéziratot intézett Ö felsége gróf Thun osztrák miniszterelnökhöz is amelyet a magyar hivatalos lap nem tudni mi okból szintén közzétesz.

A képviselőház ülése.

Formális ülés, alig negyvenötven ember, egyszóval végelentül szomorú képe volt ma a képviselőháznak.

A kormány tagjai majdnem többen voltak, mint a megjelent honatyák, akikből az ellenzéknek alig jutott tíz-tizenkettő. A néppárt teljesen hiányzott; úgy mondják szegényléttek magukat Zelenyák és Zimándi miatt és inkább otthon maradtak.

Jóval elmúlt már tíz óra, mikor Szilágyi Dezső az ülést megnyitotta. Még a jegyzők közül is csak a mindig jelen lévő Molnár Antal jött el az ülésre.

Az elnök bejelentette, hogy a főrendiház tegnapi ülésén elfogadta az április 11-iki ünnepéről szóló törvényjavaslatot és az ezzel kapcsolatos feliratot, valamint a képviselőháznak az együttes ülésről hozott határozatához is hozzájárult.

Észrevételek senkinek sem volt, de Szilágyi Dezsőnek még akadni mondanivalója.

— A hónap első ülése lévén, fel fogom olvasni a választvívó interpellációk jegyzékét.

— És az megtörtént minden baj nélkül és most már az ülés véget ért volna, ha két miniszter szólásra nem jelentkezik.

Fejérváry Géza báró 294000 forint póthitelt kér a honvédség számára többrendbeli építkezés befejezéséig. Darányi Ignác földmívelési miniszter pedig benyújtotta a közügyi erdők állami kezeléséről szóló törvényjavaslatát, melyek már budgetbeszédében jelzett.

A többség eljött, az elnök felolvas-

tatta a gyorsan elkészített jegyzőkönyvet, a miniszterek átsiettek a főrendekhez, az ülés pedig ezzel véget ért,

A főrendiház ülése.

Tizenegy órakor a méltóságos főrendek gyűlnek össze.

A Muzeum márványcsarnokában szokatlan élenség uralkodik, a bizalmi kérdés, mely a költségvetés révén ma a született törvényhozók házában felvételik, az itt a baloldalt elfoglaló kormánypartot nagy erővel mozgósította.

A miniszterek is csaknem teljes számmal jelentek meg, élükön Bánffy báróval.

Károlyi Tibor gróf elnököl s előterjeszti a képviselőháztól beérkezett tárgyakat.

Ezután választás következik.

A főrendek az elnöki emelvény előtt felállított urnához a fekete bársonyszekrénykéhez járulnak, s bedobják szavazó lapjaikat.

A következő hivatalos listával szavaztak s mivel e méltóságos testület nem barátja a választási meglepetéseknek, a következőket választották meg:

A közügyi költségek hozzájárulási arányának újból leendő megállapítására kiküldött bizottságba: Szmercsányi Pál püspök, Dessenyff Aurél gróf, Harkányi Frigyes báró, Lukács Antal, Pallavicini Ede őrnagy.

A jogügyi bizottságba Károlyi Imre gróf; a pénzügyi bizottságba Ludvig János; a gazdasági bizottságba Sombory Lajos.

A királyi és országos közigazgatási fegyelmi bíróságba rendes tagnak Bohus Zsigmond báró; póttagnak Keglevich Gábor gróf.

A napirend első tárgya az appropriációs törvényjavaslat.

Teleki József gróf kér szót. Nem osztja, — ugymond — azok nézetét, akik az appropriációit nem tekintik bizalmi kérdésnek; épen ellenkezőleg a kormány iránti bizalom szempontjából szavazza meg a költségvetési törvényt. Ez a kormány szilárdította meg ennyire a nemzet és király közötti harmoniát. Utal a 10 szoborra s az április 11-iki ünnepre, melyen a király a nemzettel együtt fog ünnepelni.

Nem szándéka a költségvetéssel részletesen foglalkozni, de kéri a kormányt, hogy földmívelésügyi érdekünket a lehető legnagyobb melegséggel karolja fel: ma még földmivelő állam vagyunk. Ez ugyan nem ideális állapot, de ha tekintetbe vesszük, hogy egy egészséges alapra fektetett ipar csak virágzó földmívelésen alapulhat s csak virágzó iparon épülhet fel az erőteljes kereskedelem. Így tehát előbb az alapot erősítsük.

Hangsúlyozza a kormány iránti bizalmát, de ez a bizalom nem lenne teljes, ha nem mondaná ki nyíltan, hogy a kormánynak az agrárszociálizmussal szemben tett intézkedéseit nem tartja kielégítőnek. Az agrárszociálizmust a napszemek s a kisbirtokosok súlyos anyagi helyzetéből keletkezettnek tartják. De nyíltan mondja, hogy Magyarországon az u. n. kisembereknél is súlyosabb helyzete van a középbirtokosnak. A bajt tulajdonképpen a földosztók is, a kikkel szemben a vasszigor van helyén, de más kategóriába esik a földéhség.

A földmívelésügyi budget számos tétele mutatja a kisexisztenciák felsegítésére irányuló célzatát. Sokat vár a hitelszövetkezetektől, az adóreformoktól, a telepítésektől. De más intézkedésekre is van szükség társadalmi uton is. Érintkeznek a gazda közvetlenül a néppel, fértőzöttek a szívéhez, akkor a munkás inkább hallgat kenyéradójára, mint az izzagóra. A munkás-törvényt teljesen helyesnek tartja. Ez megvédi a dolgozni akaró munkást és érvényt biztosít a szerződéseknél.

— A háboruban első sorban pénzre a munkás néppel szemben igazságra és következetességre van szükség! — jelenti ki Teleki gróf.

— Ez a preventio legjobb módja! — folytatja.

A szociális mozgalmak elleni rendszabályokkal foglalkozik ezután. Aho-

kal szemben csak a legerélyesebb fellépés van helyén. De az országban titokban végzetes izzagás folyik. A munkás igazolványokkal erősen izzagnak. Mondhatja, hogy az ő vidékén ritka mint a fehér holló az olyan munkás, aki a mai napig az igazolványt kiváltotta.

Az izzagókkal rövid uton kell elbánni, — helyesek a munkástörvény erre vonatkozó intézkedései. De aki tudja, hogy a magyar nép mennyire szeret olvasni, s mennyire elhiszi azt, ami nyomtatva van, az látja, hogy az izzagók okozzák, ha a munkás kenyéradójával maholnap farkasszemet néz. Nem a maga bőrért félti, hanem a nép szeretete vezeti. A közigazgatási hatóságok intézkedése itt nem elég. A sajtószabadság a közszabadság biztosítója, de az izzagó sajtó nem esik e fogalom alá. Ezért jelen sajtótörvényünket nem tartja kielégítőnek az izzagás megállítására s egységes sajtótörvény megalkotását sürgeti.

A rendkívüli helyzet rendkívüli intézkedéseket tesz szükségessé, s ezért elítéli, hogy a kormány intézkedéseit a közvéleményben annyira támadják. Ez is megerősíti abban, hogy törvényhozási intézkedés kell. Nem terjeszt elő indítványt csak felveti az eszmét, hogy hozzanak egy helyhez és időhöz — esetleg egy évi időhöz — kötött törvényt, melyben mondassék ki, hogy ez a szociálisizmus izzagások ellen hozatik. Ez a törvény hatalmazza fel az igazságügyminisztert és a belügyminisztert, hogy az izzagó sajtóval és az izzagókkal szemben közegei útján a legnagyobb eréllyel lépessen fel.

— Helyes! helyes! — hangzik fel e baloldalon.

Széchenyi Imre gróf emelkedik fel szólásra, nagyban osztja Teleki gróf nézetét, de nem helyesli a kormány intézkedéseinek módját. Jobbnak tartaná, ha az izzagóval szemben időhöz kötött novelláris uton járna el a törvényhozás, de úgy, hogy azt a gazdaságos hivatásának magaslatán álló sajtó is approbálhassa s az e sajtó működését a legtovábbról se korlátozhassa.

Csúdlakozik, hogy a kormány csak most vette észre, hogy szociálizmus van nálunk, vagy talán már korábban tudta? Akkor nagyon elitélendők a közegei, amelyek nem akkor figyelmeztették a bajra, amikor még csak három vármegyében volt, hanem megvárták, amíg huszonhét vármegyét inficiált.

A szociálizmust nálunk is mindig munkáskérdésnek tüntetik fel. De hiszen a szocialisták közt olyanok is vannak, akiknek maguknak vannak munkásaik, akik eléggé jómóduak. Miért lettek ezek szocialistáivá? Megadja a választ. A föld adja meg a biztonság jóleső érzését. De a föld birtoka által adott biztonság érzete e vérsz, ha a földre annyi teher nehezedik, amennyit már elviselni is alig lehet. Attól tart, hogy ez az ok. Amikor látjuk, hogy a földdel bíró gőzös magyar ember kezét fog a z-ellérrel, akit korábban mélyen terézett, ez olyan tüne, melyet nem lehet csupán rendőri intézkedésekkel orvosolni.

Nemzeti politikai községek magyarosításával csinálni nem lehet, ennek egyetlen módja a kis és középbirtokos létviszonyainak javítása, fennmaradásának biztosítása.

Elfogadja a költségvetési törvényjavaslatot.

— Helyes! Helyes! — hangzik fel újra tompán.

Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter beszél most. Előbb Teleki József gróf beszédével foglalkozik. A szociálizmust sokkal gazdagabb és előrehaladottabb nemzetek sem tudták megelőzni, sem orvosolni. A kormány a nép érdekében mindent megtesz. A társadalomnak is nagy kötelességei vannak. De minden intézkedésnél érezzük az appropriációs államotatásának sürgős voltát.

A kormányparti baloldalon helyeslés morajlik végig.

A hitbizományokra vonatkozólag a törvényhozás annak idején törvényjavaslatot fog benyújtani. De nem éri, hogy Széchenyi amikor a gazdasági bajon akar javítani, még a középbirtokost is meg akarja kötni. E helyett inkább a

birtoklás ér a föld helyesebb elosztásáról kellene gondoskodni. Ezt a képviselőházban a hitbizományok kérdésének felmerülésénél azért nem említette, mert akkor Szabolcsban a földosztók zavarogtak. A szocializmus eszméivel kell foglalkozni, de a földosztókkal a kormány nem hajlandó sem transzakcióra lépni, sem számolni.

A munkásigazolványokra vonatkozólag ismétli, hogy ezeket az ország minden részében kiváltják. Ahol vonakodnak ott csak az izzagás okozza.

Teleki gróf a sajtóval is foglalkozott. Az igazságügyminiszter kontemplálja az új sajtótörvény megalkotását.

Ha a kormány azt látja, hogy eddigi rendszabályai nem lennének elegendők, felelőssége tudatában teljesítené kötelességét, s tovább is elmenne, mert: — *Suprema lex satus reipualicae esto!*

Az appropriáció megszavazását kéri. — *Eljen! Eljen!* — zugott fel balról.

Keglevich István gróf a jelenlegi kormányt előző a szociális bajt egy incidenciális kórtünetek által felidézett bajnak tartja, mely meg fog szünni.

Mint a szabadelvűség híve a kormány legutóbbi intézkedéseit se helyeselheti, de elismeri a kormány felelősségét. Ez a bizalmi kérdése.

Eszterházy Miklós Mór gróf a következő szónok. A liberalizmus — ugymond — az áthidalatlan ür, mely a kormánytól őt és a pártját elválasztja. Ez csak az elfajult liberalizmus amely ma Európaszerte egorisztikus izolokat szolgált. Örömmel látja, hogy az ország máris reagál a liberalizmus ellen. Félnék ettől a szótól? Kérdi a liberalis baloldalt felé fordulva.

— Pedig meg fogják szokni, mint, hogy azt a másik szót a revíziót megszokták.

Solymossy Ödön báró helyesli a kormány mezőgazdasági intézkedéseit. Megszavazza a javaslatot.

Ezután a javaslatot általánosságban elfogadják.

A részletes tárgyalásnál Széchenyi Imre gróf az amerikai védvamos törekvések ellen sürget retorcziót Daniel miniszter azt válaszolja, hogy ebben az ügyben tárgyalások folynak.

Az egyetem tételénél Császka érsek teszi meg a szokásos katolikus óvást, amire Wlassics miniszter adja meg a szokásos választ. A törvényjavaslatot, valamint a napirend további tárgyait további felszólalás nélkül elfogadják. Az ülés 3/3 órakor ért véget.

Kicsoda Zimándi?

(Az Esti Hírlap tudósítójától.)

Zimándi Ignác papi pályáját a legmagyarabb szerzetesrendben, Pannonhalmán a benzéselnél kezdte. Mértelen ambíciója, amely a legnagyobb foku nagyravágássá fajult, már klerikus korában ellenszenvenessé tette, nem csak feljebbvalói, hanem tanulóársai előtt is. Zimándi féktelensége már akkor sem ismert határt, apátjának intelmei nála süket fülekre találtak és a mikor feljebbvalója egyizben egész komolyan megdorgálta, Zimándi a leggorombább hangon utasította vissza tanácsait. A következménye ennek az volt, hogy Zimándinak a szerzetet el kellett hagyni; — így vált ő világi pappá. Felszentelttven, Török-Bálintra küldték káplánnak. Innen Pálffy gróf kormányzósága alatt Budára, a realiskolába került katekétának.

Zimándi — hazafi.

Zimándi első nyilvános szereplése katekétáskodásának korszakába esik. Népszerűségért vagyott lolkének minden erejével. Ez indította arra, hogy a Szent István-társulat egyik gyűlésén a legélesebben támadta az osztrák abszolutizmust és Pálffy gróf akkori kormányzót. A kormányzó

Zimándit ezért a dörtnöbe akarta vetni, megkegyelmezett neki azonban, amikor a gróf előtt térdre borulva, szántabánta vétkét és teljes javulást ígért. És tényleg szavát be is váltotta. Hallgatott és hallgatásának díjaképesőbb a pozsonyi főgymnáziumba tanárrá nevezték ki.

Zimándi a pápa ellen.

Zimándi a tanár, éber figyelemmel kísérte Europa politika konstellációját. Saját hazájában nem segíthetett és így Olaszországra központosította egész figyelmét. Ekkor dult a függetlenségre törekvő Itáliának harca a pápaság ellen a legvehemensebben. Európa egész pápasága a pápa mellett foglalt állást, csak Zimándi nem, aki megfélemlézve papi kötelmeiről, esküjéről, egyháznak isteni helytartóját egy röpiratban támadta meg. A röpirat tényleg nagy szenzációt keltett. Zimándi történelmi alapon igyekezett bebizonyítani, hogy a pápák egyházi vagyona már kezdetől fogva rablott jószág volt.

Érdekes, hogy ebben a röpiratban II-ik Paskal pápát is idézi, aki szerint oka az egyházból elfordult minden visszaéléseknek és vizálynak a világi hatalommal a pápaság világi javaiban rejlik. Ezek a javak világiak, fejedelmek adták és így azok birtokát képezik. A papoknak nem áll jogukban ezt magukénak vallani, mert ez képezi romlásukat. Az első keresztényhez hasonlóan a lelkésznek szegénységben és alázatban kell élnie. És mindezt Zimándi, a néppártnak jelenleg egyik korifeusa, mint ő maga mondja, kötelességből a történelemnek felelősködő tanári minőségében mondotta. Sohasem fogja Zimándi megengedi, és ezek saját nyomtatásban megjelent szavai, hogy valaki bármilyen czéltől is a történelmet meghamisítsa. Zimándit ezért a röpiratáért a pápa exkommunikálni akarta. Ekkor vetette magát közbe Zimándy egyik jóakarója Jekelfalussy Vilmos volt székesfehérvári püspök és kieszközölte, hogy abban az esetben, ha Zimándi röpiratának minden egyes szavát valótlannak jelenti ki és revokálja, kegyelmet kap. És a történelemnek felelősködő tanára, aki a történelmet meghamisítani nem engedti egytől-egyig hazugságnak mondta az általa írottakat és tényleg kegyelmet kapott. Tanári állása azonban ezzel tarthatatlanná vált. Tanártársai kiközösítették és vele egy karban működni nem akartak. Ekkor Pozsonytól megvált és Jekelfalussy-tól a török-bálinti plébániát kapta.

Zimándi uszoris.

Az idők realizmusa Zimándit is arra tanította, hogy háborút még a pap sem viselhet pénz nélkül. És ettől a pillanattól fogva, hogy a közelében majdan elsőrendű szerepet játszó, egyedüli célja a pénzszerezés volt. Jelszavává vált: *«Az esküöt szentesíti céltom»*. Parochiájának évi jövedelme háromezer forintot rugott, szép összeg a tisztességes megélhetéshez, de nem elég, hogy valaki a közelében a pénz sulyánál fogva szerepelhessen. A szegénységet, mint erényt predikáló falusi plébános tehát a külfölddel, illetve a külföldi misepénz alapjaival helyezkedett összeköttetésbe. Az engedélyt ehhez esetenként felettes püspököktől nyerte. Kitűzött manipulációjának alapjául irodalmi vállalatot alapított. Ő maga alig irt, mert ehhez nem volt ideje, folyton-folyvást faragva azt a létrát, amelyen a ma-

gaslatba törekedett. Írói gárdát toborzott tehát paptársai körében. Ő maradt a here, azok a szorgalmas méhek. Az így megrendelésre készült műveket és lapokat a magyar pápaság körében misemondások ellenében oszlogatta. A naiv emberiség azt gondolta, hogy Zimándi ebben az ájtatosság és vallásosság vezérelte, a rideg tények azonban az ellenkezőt bizonyítják. Jó Zimándi ugyanis először a ludi bucsujáráról misعالapját 20,000 frank erejéig pumpolta meg, amiért neki miséjét egy frankjával számítva, 40,000 misét kellett volna mondani. Matematikusok számítása szerint Zimándynak, ha 22 éves korában pappá szentelték, 111 esztendőig kellene lelkészkednie hogy misékötelmeinek saját személyében megfelelhessen. Ő azonban okosabban tette a miséket felosztotta paptársai között, ezeknek azonban nem egy frankot fizetett egy-egy miséért, hanem rendszerint 30, 25, sőt tudunk esetet, hogy csupán 15 krajczárt is, ezt sem készpénzben, hanem ellenértékül, mint fenebb említők, műveit és lapjait oszlogatta. A szó legszorosabb értelmében tehát uszorisát üzött és szegényebb paptársai zsebeinek megkárosításából gazdagodott. Ezt a manővert folytatta. Lurd után következtek a többi külföldi misعالapok, Zimándi ur pedig egyre gazdagodott. Merénylete legutóbb egy német misعالap ellen irányult. A pénzt fel is vette, a miséket ismét szokott módon kiosztotta és ellenszolgálmányul a szóban forgó általános felháborodást kellett Kossuth Lajost gyalázó férczmunkát akarta kiosztani. A hazafias pápaság persze ezt a gyalázatos ellenszolgálmányt visszautasította, azonban szegényszemre mégis akadt tíz pap, aki a misemondásnak ezt a megbélyegző rekompenciációját tényleg elfogadta.

Zimándi családapa.

Mindig kerültük, hogy a családi élet szentélyét megbolygassuk és most sem akartuk Zimándinak azon botrányos dolgaival foglalkozni, amelyek igen érthetően meggyarazzák, hogy miért foglalt már kora ifjúságában állást a jeles alak a *colibatus* ellen. Egyelőre azt konstataljuk egész röviden hogy Zimándinak az uszorisából emelkedett vagyona mintegy 150000-frta rug, ennek ellenértékei azután egy budai ház, villák stb. egy hozzá közel álló nő nevére vannak telekkönyvileg írva, ami által a szent életű férfi nyilván annak akarta elejét venni, hogy az összepumpolt misepénzek valahogyan vissza ne hulljanak az egyházra.

Zimándi újabb czinkostársa.

A Zimándy cégére alatt megjelent gyalázatos könyvnek írója nem maga Zimándi ő csak az értelmi szerző volt. Az ő megrendelésére hordta össze azt a sok becstelen hazugságot valami Tomor nevű nyugdíjazott egyetemi professzor, akit annak idején még néhai Trefort Ágoston nyugdíjazott. Ez a meghibbant agyvelejű ember azóta csendben él, Zimándi tartja ki és épen azért eszközülnék tekintni. Ez abból is kitűnik, hogy Zimándi megrendelésének ellenszegülés nélkül lett eleget.

TÁVIRATOK ÉS TELEFONJELENTÉSEK.

A Panama ügy.

Páris, ápr. 2. (Az Esti Hírlap távirata.) A *«Figaro»* szerint jól értesült körökben azt hiszik, hogy a Panama ügy váratlan fordulatot fog tenni és

hogy Quesnay de Beurepaire volt főügyész meg fogja kísértetni, hogy boszút álljon a kamara részéről szenvedett megsegyenyítésért.

A spanyol amerikai háború előtt.

— Az Esti Hírlap táviratai. —

Madrid, április 2.

A kubai helyi kormány Mac Kinley elnökhöz, s washingtoni spanyol követ közvetítésével feliratot küldött, amelyben visszautasítja azokat a rágalmakat, amelyekkel az amerikai tudósítók az autonómiát és a kubai kormányt illették és kijelenti, hogy a felkelők kisebbségben vannak és az autonómisták képezik a kubai nép többségét. Megakadályozzák — ugymond a felirat, — hogy a kormány, amely az ország boldogságát és Spanyolország szuverenitását helyreállítaná, gyökereit verhesse. A felirat az elnök igazságérzetéhez apellál, nehogy a függetlenség címén a kubaiakra oly kormányt erőszakoljanak, amely az országot romlásba döntene és az amerikai jog legfőbb alaptételére és Washington emlékére kéri, hogy tisztelje a kubaiak önrendelkezési jogát, engedjék, hogy békében éljen és szervezkedhessen, a miut ez a többség akarata.

Ez a felirat a *Filtra*-ügynökség szerint Spanyolországban nagy hatást keltett, mert a felirat nemcsak a kubaiak nagy többséget képviseli, hanem valamennyi politikai párt azonos véleményét is, a mely pártok vezéreinek nézetét e czéltől kikérték.

Madrid, április 2.

A spanyol torpedó-flottilla Puerto Ricoba érkezett.

Washington, április 2.

A képviselőház ülését hétfőig elnapolta.

ESTI HIREK.

A Podmanitzky-utcai szerencsétlenség.

(Az Esti Hírlap tudósításától.)

A tegnapi nagy szerencsétlenség színhelyén a Podmanitzky-utca 14 számú telkén épülő ház állványain ma reggel óta a zuhogó eső daczára serényen folyik a munka. Szilágyi F. Lajos kerületi mérnök tegnapi rendelkezéséhez képest a harmadik emeleti leszakadt állvány megmaradt részeit bontják le, hogy esetleges újabb szerencsétlenségnek elejét vegyék.

Az uttstenen heverő törmelékét és romokat még az éjjel eltávolították, a vilamos közlekedés azonban egyelőre, addig, amíg a megsérült állványokat kijavítják, szünetel.

A rendőrség is erélyesen folytatja a szerencsétlenség okának kiderítése végett a vizsgálatot. Az alapot ehhez Porzolt Ernő műépítész, törvényszéki szakértői véleménye képezi, amely rendkívül terhelő Januscheck János főpalléra és Molnár Ernő palléra. Porzolt tudvalevőleg a párkányzat hibás, gyöngös szerkezetének tulajdonítja a szerencsétlenséget.

A katasztrófa halottját, Záhorszky Lajos nyomdász holnap boncolják. A sebesültek közül csak Virág Ferencz állapota ad aggodalomra okot. A szerencsétlen embernek három bordája eltört és a koponyája is megrepedt. Az orvosok azonban remélik, hogy ha további komplikációk nem állanak be, megmenhethetik.

Rendőri hírek.

— *Elfogott váltóhamisító.* Ma délután egy fiatal ember a pesti hazai első takarékpénztárnál 550 frtos váltót nyújtott be három ismert katonatisztnak a nevével. A váltó gyanusnak lünt fel, értesítették a rendőrséget s a kiküldött detektív előtt a fiatal ember bevallotta a váltóhamisítást. A nevet a katonai sematizmusból írta ki. Megelőzőleg már két intézetnél próbálkozott a váltóval. A megcsipett váltóhamisítót Stern Józsefnek hívják, 19 éves foglalkozás nélküli pinczer.

— *Öngyilkosság.* Roth Zoltán, nagyváradi születésű 20 éves magán hivatalnok a miatt, hogy álláshoz nem tudott jutni, Király utca 54. szám alatt lévő lakásán kékkő oldatot ivott. A mentők a Rókus kórházba szállították.

Külföldiek.

— *Hol van Lujza hercegnő?* Va rasdi hírek szerint minden jel arra mutat, hogy Koburg Lujza hercegnő és gróf Keglevich-Mattiasich tegnap elutaztak Ozegeovics kastélyából. Lujza hercegnőnek Münchenből érkeztek táviratok a kastélyba s ezeknek vétele után minden valószínűség szerint elutaztak. Biztos adatokat senki sem tud az elutazásról. Az érdekes pár tényleg könnyen elrejtőzhetett. Ha beljebb mentek Horvátországba, valamelyik még jobban elrejtett kastélyba, bajos lesz hollétüket meg tudni. Ozegeovicsnak és Mattiasichnak egész Horvátországban kiterjedt rokonságai vannak a főnemesség körében. Ha tényleg elutaztak, az csak Novimmarhofon történhetett, ahol a föltételes megállóhely van. Annyi bizonyosnak látszik, hogy Brezniczát elhagyták és pedig a szolgazemélyzet nélkül.

— *A nagy beteg főudvarmester.*

Szapáry Géza gróf állapota egyre aggasztóbb. Tüdőhurutjának terjedésével együtt hanyatlak ereje, növekszik étvágytalansága és most már alig van remény, hogy a nagybeteg megmenhethető legyen, bár hitvese, Ggöry Ilona grófnő és háziorvosa, dr. Lunniczor József mindent elkövetnek a beteg szenvedésének enyhítésére. Az agg gróf állapota felől ma a következők kérdezősködtek a szép-utcai palotában: gróf Eszterházy Miklósné, gróf Hunyady Imréné, Edelspacher Blaskovich Marietta grófnő, gróf Batthyányi Gézáné, gróf Károlyi Istvánné, báró Daniél Ernő és felesége, Szilágyi József koronaőr, Apponyi Lajos gróf, báró Uchritz Zsigmond, Hollán Ernő. A betegnek fia Szapáry László gróf, a fiamei kormányzó a főrendiház mai ülésén könnyes szemekkel értesítette ismerősitette ismerőseit edesatyja aggasztó állapotáról. A kormányzóknak ma vissza kellett volna térnie Fiuméba; de kénytelen volt elutazását elhalasztani.

— *Halálozások.* Prónay Adorján báró földbirtokos és volt koronaőrégi főhadnagy tegnap este rövid szenvedés után 43 éves korában Péczelen meghalt. — Tokaji Nagy Lajos kir. tanácsos s budapesti kir. közjegyző neje Nagy Lilla asszony hosszas betegség után meghalt.

SZÍNHÁZAK.

Mai színházi műsorok.

A Nemzeti színházban: *Egy estély*, Dory dramolettje. Főszereplők: Gyenes, Paulayné, Mihályfi és Meszlényi A. Utána A kópólna. Abonyi Árpád színműve. Kezdet 7 órakor.

Az operaházban: *She*, fantasztikus ballet két részben, 11 képben. Kémény Jenőtől és Beer Józseftől. Zenéjét Mader Raoul szerette. Kezdet 7 órakor.

A városi színházban: Nincs előadás. A vígszínházban: *A Coullisset ur!* Blum és Touché bohózata. Főszereplők: Hegedűs, Mátray, Fenyvesi, Láncey J., és Dellé E. Kezdet 8-kor.

A népszínházban: *A baba. Andra*

E. operettje. Főszereplők: **F. Hegyi A., Vidor, Küry K. és Solymosi.** Kezdeté 7 órakor.

A magyar színházban: Aranylakodalom. Látványos színdarab 8 képpel. Irta: **Beöthy László és Rakosi Viktor.** Kezdeté 7 órakor.

*** Mi a szemtelenség?** A mai reggeli lapok azt jelentik, hogy a Somossy-orfeumban tervezett német színelőadások elmaradnak, mert **Tyrolt dr.**, aki Bécsben kiváló és méltán nagyrabecsült művész, értesült arról, minő hangulatban várják Budapesten. Tegnap tehát táviratot intézett Somossyhoz, kijelentve, hogy tekintettel a barátságosan hangulatra, jobbnak tartja le sem jönni Budapestre, vagyis lemondja az előadásokat. Somossy az ügyvédjével való tanácskozás után, azt táviratozta Tyroltnak, hogy ő ragaszkodik a szerződéshez és követeli, hogy Tyrolt jöjjön le és játsszék. Tyrolt dr. elhatározását azonban Somossy okvetetlenkedése nem tudta megingatni. Ujabb táviratban ismételte, hogy nem hajlandó magát egy esetleges botránynak kitenni és éppen ezért Bécsben marad. Azt lehetett hinni, tehát, hogy a német előadásokat nem tartják meg. Dehogy nem tartják meg, ha légy száll az orrodra, hiába kergeted el, vissza száll az. Somossy is gondoskodott új német truppról. Van-e még Bécsben elegendő, akik vagy nem ismerik a budapesti viszonyokat, vagy pedig erkölcsi szótárunk nem ismeri a tolokodás tisztelenségét. A lemondott Tyrolt helyett a bécsi népszínház személyzetének egyrészt hozza le Somossy, Budapest magyar érületének bosszantására. Két szindarabot fognak előadni szerdán és csütörtökön. Ha ezek a bécsiek is lemondanak a szerezcsen-utczából fog az utca sarkokról bécsi hölgyeket összfogdosni. Ezek ugyanis már megszokták a rendőri felügyelet alatt való játszást.

*** A válságot csináló katonák.** A Vígyszínház betiltott szindarabjának, **Thury Zoltán Katonák** című színművének ügyére vonatkozólag a **Magyar Hírlap** egy munkatársa előtt **Szécsi Ferencz dr.** a Vígyszínház egyik igazgatója s dramaturgia a következőleg nyilatkozott:

Sem Ditrói igazgató, sem én, nem tállunk Thury darabjában olyast, ami az elnöki tilalmat indokolhatna, másrészt éppen ezt a tilalmat tartom a színházra nézve aggályosnak, a kezdőszerzőre károsnak és az elnöki diszkreczionárius jognak illeten rideg gyakorlását az igazgatóra s rá nézve sértőnek. **Keglevich gróf** ur rábeszélésemre hajlandónak nyilatkozott arra, hogy ezt az ügyet tárgyaljuk, amde egyidejűleg kijelentette, hogy előre mondhatja, hogy az eredménytelen lesz, mert a kérdéses tiltakozást semmiféle körülmények közt sem hajlandó visszavonni. Az értekezlet köztünk meg is volt, csakugyan eredménytelenül, mert az elnök ur azokat az indokokat, amelyek óvástétele alapjául szolgálhattak velünk nem is közölte és a mikor mi ismételtelen kijelentettük, hogy az eljárás annak impuált kvalitások nincsenek meg, az elnök ur néhány sorból álló aktrát tett élénk, amelyből megtudtunk a gróf ur többször kért megokolásából annyit, hogy a **Katonák** című darab tendenciája a **hadserg** ellen irányul és előadása lázítást jelentene.

Ditrói Mór a színház művészeti igazgatója így nyilatkozott: »A magam részéről a darabban semmi olyat nem látok, ami a hadsereg nézve sérelmes volna. Többet, mint a színház alkalmazottja, nem mondhatok. **Keglevich István** gróf csak azt a megjegyzést tette, hogy ezt az ügyet a színház intern dolgának tartja és nem óhajt róla nyilatkozni.

*** Hegyi Aranka Oroszországban.** Hegyi Arankát a népszínház nagy művésznőjét Pétervárra hívják az ottani Internationales Theaterbe vendégszereplésre a legfényesebb föltételek mellett. Három egymásra következő estén át kellene eljárnia színia klasszikus szerepét: **Szaftit Strausz** Czigánybárájában és ezért esténként hat-száz forintnyi fölléptidíjat kapna összes utazási és egyéb költségeinek megtérítésén kívül. **Hegyi Arankát** csak a fardadalmas utazás tartotta vissza attól, hogy ezt a fényes ajánlatot elfogadja.

*** Vizvári jubileum.** **Vizvári Gyula** tegnap ünnepelte a Nemzetiszínházhoz való tartozandóságának negyedszázados jubileumát. Ünneplése abból állott, hogy az igazgatótól szép levelet kapott.

*** A színész egyesület új háza.** Az orsz. színész egyesület igazgató tanácsa előtt most van tárgyalás alatt Wertheimer Mihály budapesti háztulajdonos ajánlata, amely szerini a Csömöri-ut 15. szám alatt lévő három emeletes házat hajlandó 175.000 forint vételáron eladni olyképpen, hogy a nagysurányi volt színészmenház értéke harmincznégyezer forint értékben a vételárba betudassék. Az egyesületnek 73.500 forintot kellene készpénzben kifizetni. A ház még hátralevő tizenegy évi adómentessége alatt hat százalékon fölülé azlan pedig négy százalékon fölülé jövedelmezne az egyesületnek.

*** Tilos az uniformis!** Mint értesülünk, a belügyminiszter és a honvédelmi miniszter a legközelebbi napokban rendeletet fognak kibocsátani, amelyben megtiltsák a színpadokon az osztrák-magyar hadsereg és a honvédség egyenruháinak használatát. A tilalom alkalmasint összefüggésben van a Vígyszínház válságos darabjával a **Katonákkal**. Ha az új rendelet életbelép, a Tündérlak Magyarhonban Blahánának többé nem magyar huszár lesz a szerelmes párja, hanem valami kozák hetman, **Herczeg Ferencz Dolovai nabobjának** színhelyét átkell tenni valahova a **Provenczebe**, de hogy **Berczik Árpád** mit csinál a «Peterdi csatával» azt nem is tudjuk elképzelni.

A kulisszák mögöl.
— A **Népszínház** egy ártatlan szépsége férjhez ment nemrégben. A menyecske tegnap ott állott a sóhajok folyosóján, az öltözők előtt.
— Egy gondolatom támadt — mondta hirtelen, ártatlan mosolylyal.
— Nos, mi az? — kérdezték az érdeklődők.
— A naiv asszonyka pedig elpirult, és elmondta gondolatát;
— Azt hiszem, hogy a házasságban a szerelem a férfinek jog és a nőnek kötelesség...
Persze mindenki megmosolyogta a filozofáló asszonyka ötletét, csak egy alacsony görbeorru ur szólalt meg eképpen:
— Mióta vagy férjnél, fiam?
— Két hónapja.
— Azért. En nagyon régen vagyok házasságban és tudom, hogy mikor érkezik el az idő, amikor a szerelem a nőnek lesz joga és a férfinek kötelessége.
Ezt keserűen mondta és mind elámul. Majd vigasztalólag intett és hozzátette:
— Azért csak végezd jól kötelességedet.

Sport.

Tavaszi löversenyek Alagon.

Harmadik nap.

(Az Esti Hírlap tudósítójától.)

Az alagi versenyek holnapi harmadik napján kerül dűlőre a meeting legértékesebb díja: a 16000 koronával díjazott **nagy akadályverseny**, amelynek startjához a következő lovak várhatók:
Hirnök 76½ kg. 10v. Taxis hg.
Koppantó 65½ „ „ Jekyll
Csekó 68½ „ „ Horthy Sz.
Ontario 72 „ „ May
Ossi 78½ „ „ Brooke
Grobian 65½ „ „ Kovács

Magyarád 82 „ „ **Pejacsevich gr.**
Valerie 65 „ „ **Pfeiffer**

Old Jack Dickinson 65½ kg. lov. Morton
A nagy steeplechaseben tehát szintén nagy és elég jó klasszisu mezőny fog mérkőzni. A társaságból klassziszra messze kimagaslik **Magyarád**, a **paradubitz** nagy akadályverseny tavalyi győztese. Csakhogy **Magyarád 82** kilót visz, ily óriási teherrel pedig még **Lády Anne** sem tudta meg nyerni az 5000 méteres alagi nagy díjat. Épp azért **Magyarádnak** sem adhatunk sok esélyt a holnapi versenyre. **Ontariot** nem ismerjük, **Koppantó** még nem futott akadályversenyben, **Valerie** pedig sokkal rosszabb semhoggy ebben a társaságban kilátással indulhatna. **Csekó** nyert néhány versenyt vidéki pályákon, sulyban is jól áll s így otthon lévén az alagi homokos pályán nem lehetetlen, hogy előkelő szerepet fog játszani a futamban. A nagy díj legkomolyabb aspiránsai azonban: **Hirnök**, **Old Jack Dickinson** és **Grobian**, amelyek előreláthatólag egymás között fogják kiküzdeni a finist. Ezek közül **Hirnök** képviseli a legjobb klasszist, de huszonegy fontot czedél a másik kettőnek, ami az alagi homokban 5000 méterre talán mégis csak sok.

A többi futamokat illetőleg tipjeinkre utalunk:

- I. **Grumbler—Jutalom**
- II. **Jammerfetzen—Öszirózsa**
- III. **Hirnök—Grobian—Old Jack Dickinson**
- IV. **Limlom—Bumdiöh**
- V. **Termidor—Usiris**
- VI. **Lelencz—Morny.**

KÖZGAZDASÁG.

Borkereskedők tanácskozása. A budapesti kereskedelmi csarnok képviselői (Kammermayer, Abeles, Grenier borkereskedők és Scheyer dr. csarnok titkára) a Fiumei Lloyd társulat képviselőivel (Maderspach Sándor alelnök vezetése mellett) és Smoquina A. F. kereskedelmi- és iparkamarai titkár részvételével néhány napon át tanácskozmányt tartottak. Mint a **Magyar Tengerpart** írja, elhatározták hogy egy a budapesti, mint az ország összes érdekelt borkereskedőihez felhívást intézzenek, melyben azokat a f. évi szeptember hó elején Fiumében megtartandó országos borkereskedői kongresszusra meghívják. Már a most lefolyt előkészítő tanácskozmány megállapított abban, hogy országos borkereskedői szövetkezetet létesít, melynek alapszabályai a szeptemberben megtartandó kongresszus elé terjesztetnek. A szövetkezet czíme ez lesz: A magyar királysági borkereskedők országos szövetkezete. A szövetkezet székhelye: Budapest. A fiumei fiók tengerészeti ügyekben illetőleg tengeri kereskedelmi kérdéseknél önálló hatáskörrel lesz felruházva. A szövetkezet hivatalos közlönyt is ki fog adni, mely Budapesten jelenik meg.

Jelentések a tőzsdékről.

A gabonaüzlet Budapesten. A kedvező időjárás az irányzatot ellanyhitotta, a forgalom korlátoltan alakult. Elkelt 10,000 q. buza 5 krajczárral alacsonyabb áron. A következő buzafajok kerültek forgalomba:
Tiszavideki 1700 mm. 768 kg. 13.55 frton,
 200 „ 75 „ 12.80 „
Makói 1600 „ 74.5 „ 13.07fel „
Fehérmegyei 200 „ 77 „ 13.22fel „
 1150 „ 76 „ 13. — „
 800 „ 77.5 „ 13.42 „
 300 „ 77 „ 13.30 „
 1000 „ 72 „ 10.30 „
Orosz

Egyéb gabonaneműekben a hangulat nyugodt, a forgalom korlátoltan alakult. **Rozsot** 8.80—9.—, **tengerit** 5.40—5.45, és **sabot** 6.80—7.10 frton adtak el.

A határidőpiazcon lanyha irányzat terjedt el a kínálat föltümlta a keresletet.

Kötötték:

Buza tavaszra	12.57—12.45
Buza őszre	9.08— 9.05
Rozs tavaszra	8.65— 8.58
Tengeri máj.-jun.-ra	5.28— 5.24
Zab tavaszra	6.59— 6.58

A déli tőzsde szírlatjegyzései:

Buza tavaszra	12.48—12.50
„ őszre	9.06— 9.07
Rozs tavaszra	8.61— 8.63
Tengeri máj.-jun.-ra	5.26— 5.27
Zab tavaszra	6.59— 6.61

A budapesti értéktőzsde. A külföldi szilárd tudósítások az irányzatot megszilárdították az árfolyamok mérsékeltlen emelkedtek. A forgalom élénkebben alakult.

Az előtőzsdén előfordult kötések: magyar hitel. 374.50—374.— osztrák hitel részv. 364.—363.60— leszámítoló bank részv. 251.75.— osztrák-magy. államvasút részv. 342.—343.10— rimamurányi vasmű részv. 252.25—252.50 közúti vaspálya részvény 403.25—403.— villamos vasút részvény 274.50 frton.

Zárlatkor maradt: magyar hitelrészvény 374.— osztrák hitel részvény 363.80 osztrák-magy államvasút részv. 342.60 leszámítoló bank részvény 251.75 jelzáloghitelbank részvény 255.— közúti vaspálya részvény 403.— városi villamos vasút részvény 274.50 forinton.

A déli tőzsdén jegyzetek: magyar hitelrészvény 374.—374.50 osztrák hitelrészvény 364.30—364.70 osztrák-magyar államvasút részvény 342.25—342.50 leszámítoló bank részvény 251.75.— jelzáloghitelbank részvény 255.— rimamurányi vasmű részvény 252.25—252.50 közúti vaspálya részvény 403.— városi villamosvasút részv. 274.40.— forinton.

Zárlatkor maradt: magyar hitelrészvény 374.50 magyar aranyjárdék 121.30 magyar koronajárdék 99.30, pesti magyar kereskedelmi bank részvény 1419.— osztr. hitelrész. 364.50 leszámítolóbank részvény 251.75 jelzáloghitelbank részvény 255.— rimamurányi vasmű részvény 252.25, salgótarjáni köszénbánya részvény 618.— déli vasút részvény 77.— városi villamos részvény 274.50, közút vaspálya részvény 403.— forinton.

A gabonaüzlet Bécsben. Az esős időjárás a hangulatot elrontotta, az árak letérdeltek.

Jegyzések:

Buza tavaszra	12.43—12.44
Rozs tavaszra	8.89—8.90
Tengeri máj.-jun.-ra	5.56—5.58
Zab tavaszra	6.96—6.97

A bécsi értéktőzsde. A külpolitikai hírek a spekulációt megnyugtatták, a hangulat megszilárdult.

Jegyzetek: osztrák hitelrészvény 364.80 magyar hitelrészvény 382.50, magyar aranyjárdék 121.30, magyar koronajárdék 99.30 anglo bank 160.—, osztrák magyar államvasút részvény 342.50 forinton.

Felelős szerkesztő **Neszmély Artur.**

Szoba kerestetik

Külön bejárattal, magányos, tisztességes (korosabb) asszonynál. Ajánlatok «Szoba kerestetik» czimen a kiadóba küldendők. 476

Husvétii sonka

ugyszintén legnagyobb választékú raktár mindennemű finom bel- és külföldi husneműek, sajtok, fűszer- és gyarmatarúk likőrök, cognac, pezsgők, befőttök, sütemények, csokoládé, cukorkák, korai befőttök, és korai gyümölcsök, friss őszi baraczk, zöld borsó, földipeper, és saláta uborkában

Buffet-Reggelizőszoba

Megrendeléseket mulatságokra, ebédekre, vacsorákra házál. legjobb kiszolgálás és legszebb rendezéssel a legolcsóbb árak mellett elfogad

Hübner Frigyes

husnemű-, csemege-, sajt-, vaj- és borüzlet Budapest, Váci-utca 12.

A József-körút és Baross-utcasarkán levő **„Commerce”** kávéházamban naponként

Dankó Gábor

15 tagból álló világhírű zenekara játszik Számos látogatást kér kiváló tisztelettel **Káldor Zsigmond.**

Bem-Petőfi

Nagy körkép a szabadságharoból
Festette: Vágó, Styka, Spányi.

Látható reggel 9 órától. Este vilamos fönyénél.

Arena-ut 70. Városliget. — Belépő díj 50 kr.